

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХАРКІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ КНТЕУ
БЄЛГОРОДСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ім. В.Г. ШУХОВА
БЄЛГОРОДСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ КООПЕРАЦІЇ, ЕКОНОМІКИ І ПРАВА

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ У ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ
УМОВАХ: НАУКОВІ ЗДОБУТКИ МОЛОДІ**

збірник статей магістрантів, аспірантів, молодих учених

Харків 2013

УДК 338.22

ББК 65.050. 11-55* 65

А-43

*Проведення конференції зареєстровано в УкрІНТЕІ,
посвідчення № 112 від 22 лютого 2013 р.*

*Рекомендовано до друку вченою радою Харківського торговельно-
економічного інституту КНТЕУ. Протокол № 7 від 20 березня 2013 року.*

Редакційна колегія: К. Д. Гурова, голова редакційної комісії, к.е.н., проф.; Н. Ю. Олійник, заступник голови редакційної комісії, к.пед.н., доц.; О. М. Гавриш, к.е.н.; В. І. Ганін, к.е.н., проф.; Ю. А. Дорошенко, д.е.н., проф. (Росія); Л. О. Лігоненко, д.е.н., проф.; Є. В. Мних, д.е.н., проф.; В. А. Павлюк, д.ф.-м.н., проф.; Н. В. Притульська, д.т.н., проф.; В. Б. Рабухін, д.ф.-м.н., проф.; Т. Л. Ріполь-Сарагосі, д.т.н., проф. (Росія); К. В. Свідло, к.т.н., доц.; Л. В. Соколова, д.е.н., проф.; Є. Є. Тарасова, д.е.н., проф. (Росія); О. М. Теліженко, д.е.н., проф.; О. І. Черевко, д.т.н., проф.

А-43 Актуальні проблеми розвитку соціально-економічних систем у трансформаційних умовах: наукові здобутки молоді. Збірник статей магістрантів, аспірантів, молодих учених – Харків, 21-22 березня 2013 р. : Харків: КНТЕУ, ХТЕІ КНТЕУ, 2013. – 392 с.

До збірника увійшли статті за матеріалами наукових доповідей студентів та аспірантів, що були представлені на всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції «Актуальні проблеми розвитку соціально-економічних систем у трансформаційних умовах: наукові здобутки молоді».

Тези опубліковані в авторській редакції з дотриманням індивідуального стилю. За достовірність матеріалів та їхню інтерпретацію відповідальність несуть автори та їх наукові керівники.

© Київський національний торговельно-економічний університет, 2013 р.

© Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ, 2013р.

**ТЕОРЕТИЧНО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДІАГНОСТИКИ
КРИЗОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА**

Острогляд Олена

*Харківський торговельно-економічний інститут Київського національного
торговельно-економічного університету*

Науковий керівник

Соколова Л.В., д.е.н., проф.

elena.borovickaya.00@mail.ru

Зміцнення господарської самостійності і відповідальності суб'єктів господарювання вимагає зосередження уваги на стабілізації їх функціонування на ринку. Інтенсивність змін зовнішнього середовища країни, високий рівень його невизначеності та нестабільності потребує створення гнучкої системи прийняття рішень щодо стабільної діяльності підприємств. Кризові явища, які відбуваються у всіх галузях народного господарства, призводять до зниження фінансово-економічного потенціалу багатьох підприємств. Характерною рисою протиріч фінансової рівноваги являється порушення раціональної структури активів, що веде до: кризового стану, збиткової діяльності більшості підприємств та деформації структури капіталу, яка пов'язана з відсутністю довгострокових джерел фінансування та значною часткою короткострокових зобов'язань; виникнення протиріч між ліквідністю, рентабельністю та фінансовою стійкістю [1–3]. Таким чином, негативні тенденції розвитку підприємств свідчать про те, що діючий механізм антикризового управління є недостатньо ефективним і не має відповідної науково-методологічної основи.

Спираючись на визначення, яке наведено у словнику [4, с. 315] щодо представлення методології у якості навчання про науковий метод пізнання або методів, котрі застосовуються у науці, представимо методологічні засади дослідження процесу діагностики як певну сукупність категорій, законів, теорій, принципів, підходів до вивчення, наукових методів і моделей, а саме:

а) категорії – система, структура, процес, модель, вхід/вихід, параметр, ієрархія, мета, зворотний зв'язок, критерій оптимальності;

б) закони – діалектики, суспільства, ринку;

в) теорії – антикризового управління, оптимального планування, пізнання, систем;

г) принципи – маркетингу, науковості, системності, цілісності, ієрархічності, розвитку, ефективності, пропорційності й оптимальності частин системи, адаптації, експериментального вивчення процесу діагностики, контролю і перевірки виконання, відповідальності за результати;

д) моделі – оптимізаційні, статистичні, аналітичні, економіко-математичні, дескриптивні;

є) концепції – інформаційна, функціональна, консультаційна;

ж) підходи до вивчення – макро- і мікро- підхід, системний, маркетинговий, неформальний, дескриптивний, функціональний, нормативний, формалізований, статичний, динамічний;

з) наукові методи – системний аналіз, синтез, діагностика, моделювання, аналітичні, експертні, лінійного і динамічного програмування.

Таким чином, методологічні основи діагностики кризового стану підприємства включають інформаційну базу (закони, методи, методики та ін.), що створюють передумови отримання достовірної інформації для прийняття управлінських рішень.

Система антикризового управління на сьогоднішній день висуває нові вимоги перед такою системою підтримки, як діагностика. Її методологія повинна бути адекватною логіці об'єкту, що досліджується. Це означає, що ефективність антикризового управління підприємством визначається вибором адекватних моделей стійкого розвитку, конструювання яких можливо на основі інформації розрахунково-діагностичного характеру [5]. Тому все більша частина управлінців та науковців вбачає спосіб підвищення ефективності діяльності підприємств у безперервному проведенні діагностичних досліджень, що охоплює всі підсистеми їх функціонування. Така увага пояснюється тим, що результати діагностики дають більше уявлення щодо перспектив розвитку суб'єкта господарювання.

Діагностика походить від слова «діагноз», що в перекладі з грецького означає «способный распознавать». У словнику зарубіжних слів зазначено, що діагностика, це, перш за все, – «установление и изучение признаков, характеризующих состояние объекта...» [4, с. 164]. В енциклопедичному словнику бізнесмена діагностика трактується як «...анализ состояния ... объектов и процессов, выявление проблем их функционирования и развития» [6, с. 191]. Тобто, можна вважати, що діагностика підприємства – це система наукових знань та сфера практичної діяльності, метою яких є дослідження економічних процесів, виявлення слабких та сильних сторін підприємства, визначення способів покращення ситуації, що склалася. Економічна сутність процесу діагностики кризи полягає у визначенні фінансового стану підприємства та/або процесу управління за допомогою реалізації комплексу дослідницьких процедур, виявлення слабких ланок і «вузьких» місць та оцінка ознак фіктивного, схованого банкрутства чи ознак доведення до банкрутства [7, с. 92].

Діагностика представляє собою дослідницький, пошуковий, пізнавальний процес. На думку фахівців Молдованова М.І., Гетьмана О.О., Шаповал В.М. найбільший розвиток діагностика отримала у практиці управлінського консультування, особливо у сфері антикризового управління [6, с. 191; 8, с. 150].

Об'єктом діагностики може бути як складна високоорганізована динамічна система (економіка країни, окрема галузь, конкретна фірма або підприємство будь-якої форми власності), так і будь-який елемент цих систем (внутрішнє середовище підприємства, конкретні види ресурсів, виробничі функції, оргструктура, собівартість та інше). Слід зазначити, що управління підприємством, як складною економічною системою, апріорі є антикризовим на всіх етапах життєвого циклу підприємства, а спроможність його керівництва уміло передбачати та/або розпізнавати кризу повинно характеризувати та визначати ефективність управлінських рішень.

Мета діагностики кризового стану підприємства полягає, по-перше, у встановленні діагнозу щодо кризи, наданні висновку щодо фінансового стану

підприємства на дату завершення цього дослідження і на перспективу, а по-друге, – у розробці науково обґрунтованих корпоративної (загальної), конкурентних та функціональних стратегій, що надає змогу надалі розробляти комплекс тактичних антикризових заходів.

Завдання діагностики криз на підприємстві полягають у визначенні антикризових заходів, спрямованих на налагодження роботи всіх складових елементів системи управління підприємством і способів їх реалізації. Так як діагностування по суті носить дослідницький характер, то процес діагностики кризового стану підприємства повинен відповідати таким вимогам, як:

- використання достовірних інформаційних першоджерел;
- забезпечення релевантності інформації;
- дотримання об'єктивності при складанні програми дослідження;
- забезпечення необхідної точності проведення розрахунків.

До базових параметрів, які дозволяють правильно оцінити стан об'єкту діагнозу, відносяться система критеріїв, показників, характеристик та заходів [9]. Процес діагностування кризи, у загальному вигляді, базується на порівнянні стану обраного об'єкта дослідження з якою-небудь нормою чи еталоном з тим, щоб виявити наявність відхилень і визначити їх характер – позитивний чи негативний. Стан обраного об'єкта дослідження – конкретного підприємства описується певною визначеною сукупністю показників аналізу. У системі антикризового управління такими показниками є показники платоспроможності, показники ліквідності, показники ділової активності, показники рентабельності тощо.

Підсумком будь-якого дослідження є результат – діагноз стану об'єкта діагностування – підприємства. Результат – це відповідність об'єкта, який діагностується, якомусь рівню, вимозі, еталону, нормі, характеристиці, або відхилення від бази порівняння. Результати дозволяють оцінити прогноз стану об'єкта на основі динаміки зміни даних про об'єкт у часі.

Слід зазначити, що методи, форми і засоби діагностики (постановки діагнозу) можуть істотно відрізнятися залежно від природи об'єкта дослідження. Якщо стан об'єкта оцінюється на певний момент часу, то цей варіант називається діагностикою статичного стану. Якщо потрібно оцінити стан об'єкта протягом певного інтервалу часу, здійснюється діагностика процесу [9, 10].

При діагностиці кризи ведеться дослідження не статичного стану об'єкта, а його розвитку в часі. Якщо об'єктом діагностики є економіка держави, то критерієм діагнозу є макроекономічні показники, якщо галузь або підприємство – то їх основні техніко-економічні показники, які застосовуються в бухгалтерському обліку.

Відповідно до системного підходу діагностика кризового стану підприємства розглядається за аналітичним аспектом, як аналітичний базис, що є фундаментом для оцінки виробничо-фінансової діяльності і нормування фінансових показників стратегічних фінансових планів. Дескриптивний підхід лежить в основі системного аналізу, котрий полягає в тому, що обґрунтовано виділяється структура системи, з якої виводяться її функції.

Системне вивчення проблеми діагностики кризи у діяльності підприємства дозволяє виділити такі задачі:

- аналіз та синтез показників виробничо-господарського та фінансового стану підприємства;
- формування класів фінансового стану;
- розпізнання кризових фінансових ситуацій;
- оцінка фінансового стану підприємства [2, 5, 9, 10].

Відповідно до інформаційної концепції діагностики кризи пов'язують із процесом виявлення проблемних ситуацій та протиріч в досліджуваному об'єкті та «вузьких місць» в системі управління підприємством. У межах функціонального антикризового підходу пропонується проводити комплексну оцінку підприємства через функції управління: економічну, функціональну, фінансову, технічну, стратегічну та ін. Так, наприклад, метою функціональної діагностики «управління – фінанси» є оцінка фінансової політики та ефективності методів управління на основі аналізу і оцінки фінансового стану підприємства, вибору методів і процедур її організації [12, с. 107–110]. Проте при всіх відмінностях існуючих визначень можна виділити, що вся структура ситуаційно-цільового поля діагностики представляється як сукупність таких елементів: процес – об'єкт, цільова функція, процедури – методи обробки та перетворення інформації з метою вибору коректувальних рішень.

За консультаційною концепцією система діагностики кризового стану підприємства прирівнюється до відповідних інформаційних систем економічної орієнтації, до завдань яких входить інформаційне супроводження осіб, які приймають рішення в сфері аудиту бізнесу та фінансового стану. Найбільшу увагу в даних розробках приділено питанням проектування відповідних інформаційних систем з використанням програмних засобів ПЕОМ в діагностуванні фінансового стану підприємства при проведенні аудиту.

Для проведення процедури діагностики використовуються різні методи: аналітичні, експертні, лінійного і динамічного програмування, моделювання. До основних методів дослідження віднесено такі, як моделювання та дескриптивний аналіз [13, с. 62–67]. Пріоритетністю методів є установлення взаємозалежності між елементами та механізмами дії діагностики кризи. Пріоритетністю підходів до діагностики кризи підприємства є аналіз тенденції реалізації рішень, оцінка та виявлення причин проблемних ситуацій.

Аналітичні методи засновані на різних операціях зі статистичними даними. Експертні методи засновані на узагальненні оцінок та інформації, даної експертами.

Лінійне програмування по суті є математичним прийомом, який використовується для визначення такої комбінації ресурсів і дій, що забезпечує досягнення оптимального результату. При застосуванні методу лінійного програмування менеджер з антикризового управління повинен кількісно визначити параметр (показник) чи сукупність параметрів, котрі будуть діагностуватися, наявні орієнтири і обмеження щодо ресурсів, виробничих потужностей, часу.

Динамічне програмування є обчислювальним методом, який доцільно застосувати для вирішення завдань управління певної структури, коли задача з n змінними представляється як багатокроковий процес прийняття рішення. На кожному кроці визначається екстремум функції тільки від однієї змінної. У цьому випадку у процесі дослідження можна виділити такі етапи: побудова математичної

моделі; рішення управлінської задачі; аналіз і узагальнення отриманих результатів.

Офіційним джерелом основної інформації, необхідної для проведення процедури діагностики кризи, є органи державної статистики. Інформаційною базою проведення процедури діагностики кризи є фінансова звітність підприємства, дані управлінського обліку, дані фінансового контролінгу тощо; законодавчою базою – Закон України «Про відновлення платоспроможності підприємства або признання його банкрутом». Вся отримана інформація, яка представляє інтерес з точки зору її важливості, обробляється та аналізується. Результати діагностики представляються у такий послідовності:

- визначення загальної тенденції економічного розвитку об'єкта – підприємства
- розподіл процесу розвитку підприємства на стадії і визначення, на якій стадії він перебуває;
- прогнозування розвитку об'єкта дослідження – підприємства.

Можливе настання банкрутства є з точки зору менеджменту кризовим станом підприємства. Це означає, що воно не здатне здійснювати фінансове забезпечення своєї виробничої діяльності. Якщо підприємство є неплатоспроможним, то структура його бухгалтерського балансу – основного документа підприємства, що відображає реальний стан його майна, буде незадовільним [7, с. 21–31].

За результатами проведеного аналізу фахової літератури з проблеми дослідження було встановлено, що існуюча офіційна структура діагностики кризового стану підприємства передбачає визначення чотирьох коефіцієнтів, чисельні значення яких, в основному, розраховуються за даними балансу, а саме: коефіцієнта поточної ліквідності; коефіцієнта забезпеченості власними коштами; коефіцієнта відновлення платоспроможності; коефіцієнта втрати платоспроможності. За рекомендаціями [7, с. 50, 92; 9] структура балансу вважається задовільною, якщо чисельне значення коефіцієнту поточної ліквідності $K_{пл} \geq 2$.

Подолання кризового стану вимагає розробки спеціальних методів управління підприємством. Ринкова економіка сформувала систему методів попередньої діагностики і можливого захисту підприємства від банкрутства. Реалізацією цієї системи на практиці займаються менеджери з антикризового управління [5, с. 15]. Завдання цих менеджерів полягає у проведенні процедури діагностики передбачуваного банкрутства на ранніх стадіях його виникнення, що дозволяє своєчасно відреагувати на проблему і скористатися механізмом захисту або обґрунтувати необхідність застосування послідовних процедур по реорганізації та (або) банкрутства підприємства. Якщо ці заходи не виводять підприємство з кризи і не сприяють його фінансовому оздоровленню, воно в добровільному або примусовому порядку припиняє свою діяльність і починаються ліквідаційні процедури. Метою менеджерів з антикризового управління в цьому випадку є відновлення платоспроможності та відновлення достатнього рівня фінансової стійкості підприємства.

Рівень поточної загрози банкрутства визначається за допомогою двох показників: коефіцієнта поточної платоспроможності $K_{пл}$ і коефіцієнта автономії K_a , чисельні значення яких аналізуються за певний термін часу. За рекомендаціями

[7, с. 34, 97] оптимальні значення цих коефіцієнтів є такими: $K_{пп} = 1,5$; $K_a = 0,5$, проте в залежності від специфіки діяльності та масштабів підприємства чисельні значення цих коефіцієнтів можуть мати інші значення.

Методи інтегральної оцінки загрози ймовірності настання банкрутства засновані на комплексному розгляді наведених показників. До методів прогнозування банкрутства, заснованих на використанні порівняльного аналізу, відносяться такі:

- методика якісного аналізу В.В. Ковальова;
- метод Аргенті (А-рахунок);
- метод Скоуна;
- методика компанії ERNST&WHINNEY (зараз вона називається Ernst&Young) [14, с. 185–189].

Серед основних моделей оцінки схильності підприємства до банкрутства, що засновані на використанні фінансових коефіцієнтів, можна виділити такі, як

- двохфакторна модель оцінки ймовірності банкрутства;
- оцінка ймовірності банкрутства на основі Z-рахунку Альтмана;
- модель Романа Ліса для оцінки фінансового стану;
- оцінка фінансового стану за показниками У. Бівера;
- метод рейтингової оцінки фінансового стану (рейтингове число);
- R-модель прогнозу ризику банкрутства;
- прогнозна модель Таффлера;
- модель Фулмера;
- модель Спрингейта;
- узагальнена модель, розроблена на основі дискримінантної функції;
- PAS – коефіцієнт [14, с. 176–184].

Існують і інші методи інтегральної оцінки. Досконалого методу немає, але вони дають можливість оцінити ступінь ймовірності банкрутства, яка класифікується як дуже висока, висока, можлива, дуже низька [15, с. 80]. Потім переходять до другого етапу діагностики, а саме до визначення масштабів кризового стану підприємства, при цьому використовується три його характеристики: легка криза, важка криза, катастрофа. Залежно від масштабів кризового стану підприємства розробляється антикризовий механізм.

Заключний етап діагностики банкрутства – етап вивчення основних факторів, що обумовлюють кризовий розвиток підприємства. У загальному вигляді їх поділяють на зовнішні і внутрішні. Досліджуються тільки ті фактори, що входять до їх складу, та які чинять негативний вплив на діяльність підприємства. Завдання менеджменту полягає в тому, щоб своєчасно розпізнати і забезпечити прийняття таких управлінських рішень, які будуть сприяти зниженню впливу негативних процесів на стан об'єкта дослідження – підприємства.

Література

1. Бякіна О. Л. Антикризове управління та діагностика / О. Л. Бякіна // Антикризовий менеджмент, 2007. – № 8. – С. 7–15.
2. Терещенко О. О. Антикризове фінансове управління на підприємстві : монографія / О. О. Терещенко – К. : КНЕУ, 2004. – 268 с.
3. Кислухина И. А. Антикризисное управление предприятиями как

необходимое условие устойчивого развития отрасли / И. А. Кислухина // Российское предпринимательство, 2011. – № 12. – С. 25–28.

4. Словарь иностранных слов. – 16-е изд., испр. М. : Рус. яз., 1988. – 624 с.

5. Кован С. Е. Теория антикризисного управления предприятием : учебное пособие / С. Е. Кован, Л. П. Мокрова, А. Н. Ряховская; под ред. М. А. Федотовой, А. Н. Ряховской. – М. : КНОРУС, 2009. – 160 с.

6. Энциклопедический словарь бизнесмена : Менеджмент, маркетинг, информатика / под общ. ред. М. И. Молдованова. – К. : Техніка, 1993. – 856 с.

7. Кононенко О. Аналіз фінансової звітності / О. Кононенко, О. Маханько. – Х. : Фактор, 2006. – 200 с.

8. Гетьман О. О. Економічна діагностика : навч. посіб. / О. О. Гетьман, В. М. Шаповал. – Київ : Центр навчальної літератури, 2007. – 307 с.

9. Диагностика кризисов в процессе управления [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.extusur.net/content/7_antikrizis/3.html. – Название с экрана.

10. Антикризисное управление : учеб. / под ред. Э. М. Короткова. – М. : ИНФРА–М, 2000. – 432 с.

11. Бусень Л. Діагностика в антикризовому управлінні / Л. Бусень // Антикризовий менеджмент, 2005. – № 11 – С. 14–24.

12. Вишневская О. В. Механизмы антикризисного управления предприятием / О. В. Вишневская // Менеджмент в России и за рубежом, 2007. – № 3. – С. 105–114.

13. Сергиенко Е. А. Комплекс моделей диагностики финансово-экономической деятельности предприятия / Е. А. Сергиенко // Бизнес Информ, – 2007. – № 12. – С. 62–67.

14. Клебанова Т. С. Банкрутство і санація підприємства : теорія і практика кризового управління / Клебанова Т. С., Бондар О. М., Мозенков О. В. ; за ред. О. В. Мозенкова. – Х. : ІНЖЕК, 2003. – 272с.

15. Внукова Н. Н. Финансово–кредитные методы антикризисного управления предприятием / Внукова Н. Н., Сыпко К. В., Худокормова Ю. В. // Проблемы і перспективи розвитку банківської системи України, 2009. – № 3. – С. 79–86.

ЗМІСТ

№ з/п		Стор
1.	Авакян М. О., ХТЕІ КНТЕУ. Роль харчових волокон в створенні функціональних м'ясних продуктів	3
2.	Агафонова М. В., БГТУ им. В. Г. Шухова. Проблемы учета, оценки и анализа элементов интеллектуального капитала компании	7
3.	Ажель Ю. В., ХТЕІ КНТЕУ. Організація торгово-технологічного процесу з продажу продовольчих товарів	9
4.	Акушко Д. В., Белорусский торгово-экономический университет потребительской кооперации. Проблематика оценки эффективности информационных технологий	14
5.	Багач І. О., ХТЕІ КНТЕУ. Удосконалення системи оплати праці на підприємстві	19
6.	Бойкова Я. Г., Гончарова М., БГТУ им. В. Г. Шухова. Modern mass culture: benefit or damage	23
7.	Бочаров А. С., БГТУ им. В. Г. Шухова. Проблемы развития малого и среднего бизнеса в России	26
8.	Браженко Г. В., ХТЕІ КНТЕУ. Технологія виробництва кексового напівфабрикату геродієтичного призначення	32
9.	Брюзгінов М. О., ХТЕІ КНТЕУ. Системний підхід до управління персоналом торговельного підприємства	37
10.	Будняк Т. ХТЕІ КНТЕУ. Tax system of Ukraine as the way to optimize the state's economic situation	41
11.	Бутов О. С., ХТЕІ КНТЕУ. Заходи підвищення ефективності використання основних засобів підприємств України	44
12.	Вакуленко Н. Г., ХТЕІ КНТЕУ. Оценка эффективности креативного маркетинга и его инструментов	47
13.	Вереинова Ю. Н., БГТУ им. В. Г. Шухова. Эффективность товарной политики на предприятии как Неотъемлемая часть маркетинговой стратегии	52
14.	Веснина О. О., БГТУ им. В. Г. Шухова. Национальный проект «Здоровье» в Белгородской области	55
15.	Волошин А. В., ХТЕІ КНТЕУ. Політика використання прибутку на підприємстві	58
16.	Выродова С. В., БГТУ им. В. Г. Шухова. Виды и основные способы совершения криминального банкротства	61
17.	Выродова С. В., БГТУ им. В. Г. Шухова. Судебная экспертиза в выявлении фактов мошенничества	66
18.	Голубятникова Ю. А., БГТУ им. В. Г. Шухова. Автоматизированные информационные технологии в бухгалтерском учете. аудиторские программы как инструмент автоматизации важнейших аудиторских процедур и анализа финансового состояния	70
19.	Голубятникова Ю. А., БГТУ им. В. Г. Шухова. Прогнозирование банкротства и разработка антикризисной программы предприятия (на материалах ООО «БЕЛГОРОДМОЛАГРОПРОЕКТ»)	72
20.	Гришина А. А., Помыткина О. В., БГТУ им. В. Г. Шухова. Оценка перспектив эффективного развития экономики Белгородской области	75
21.	Даниленко Є. С., ХТЕІ КНТЕУ. Графоаналітична модель оцінки ризиків міжнародної діяльності підприємства на прикладі ринку Російської Федерації	81
22.	Данілова Н. М., ХТЕІ КНТЕУ. Методи оптимізації чисельності працівників на підприємствах торгівлі України	90
23.	Двалішвілі Л. В., ХТЕІ КНТЕУ. Сенсорні форми комунікацій як інструмент	93

	впливу на поведінку споживачів	
24.	Дворак А. А., ХТЕІ КНТЕУ. Структурно-функціональна модель процесу організації інвестиційної діяльності підприємства	99
25.	Деменко В. В., БГТУ им. В. Г. Шухова. К вопросу о проблемах и перспективах развития частно-государственного партнёрства в России	104
26.	Демочка М. В., ХТЕІ КНТЕУ. Сутність та механізм управління фінансовою безпекою підприємства	108
27.	Дибок О. О., ХТЕІ КНТЕУ. Оптимізація нематеріальної системи стимулювання працівників підприємства	114
28.	Дідняк В. Ю., ХТЕІ КНТЕУ. Дослідження властивостей натуральних та штучних ковбасних оболонок	119
29.	Добронос В. В., ХТЕІ КНТЕУ. Особливості взаємовідносин торговельних підприємств України зі споживачами	123
30.	Долженко Е. С., БГТУ им. В. Г. Шухова. Проблемы и перспективы развития венчурного предпринимательства в России	128
31.	Дручинина Ю. П., БГТУ им. В. Г. Шухова. Методы управления предприятием в условиях современной экономики	132
32.	Дуракова М. С., ХТЕІ КНТЕУ. Методи управління витратами на українських підприємствах в сучасних умовах господарювання	139
33.	Ель-Та'алу З. А., ХТЕІ КНТЕУ. Дослідження властивостей сировини для обґрунтування технології виробництва дріжджового тіста геродиетичного призначення	145
34.	Ефименко И. А., Белорусский торгово-экономический университет потребительской кооперации. Развитие субъектов хозяйствования республики беларусь в инновационной экономике	150
35.	Запаренко Н. С., ХТЕІ КНТЕУ. Аналіз ринку авторітейлу в Україні	155
36.	Кануннікова Р. М., ХТЕІ КНТЕУ. Роль маркетинга в соціальних медіа для ефективного ведення бізнеса	160
37.	Косарева Я. В., БГТУ им. В. Г. Шухова. Young people in the modern economy 164	164
38.	Котлевська О. А., Дубіна Д., Борисов П., ХТЕІ КНТЕУ. Вплив технологічних параметрів термічної обробки харчових продуктів на їх вітамінну цінність	167
39.	Крамарчук О. В., ХТЕІ КНТЕУ. Аналіз існуючих методів оцінки конкурентоспроможності персоналу організації	175
40.	Криворучко Є. С., ХТЕІ КНТЕУ. Удосконалення класифікації конкурентних переваг підприємства	182
41.	Крячко Ю. О., ХТЕІ КНТЕУ. Передумови конструювання технології бісквітного тіста покращеної харчової цінності	187
42.	Кубельская А. О., ХТЕІ КНТЕУ. Особливості виробництва і використання морозива у закладах ресторанного господарства	191
43.	Кучеренко М. А., Чуб Д. І., ХТЕІ КНТЕУ. Дослідження впливу поверхневої обробки яєць курячих на стабілізацію їх якості при зберіганні	196
44.	Логвиненко О. В., ХТЕІ КНТЕУ. Удосконалення маркетингового планування на торговельних підприємствах в умовах ризику	200
45.	Лосєва Я. В., ХТЕІ КНТЕУ. Моделювання управління прибутку на підприємстві	205
46.	Ляхова Ю., ХТЕІ КНТЕУ. Методичні оцінки якості та безпечної м'ясної сировини та шпику	212
47.	Мандрыка Е. В., БГТУ им. В. Г. Шухова. Банкротство как инструмент реструктуризации	216
48.	Мач В. О., ХТЕІ КНТЕУ. Вибір оптимальної методики нарахування відсотків за кредит на прикладі ПАТ «ОТП»	219

49.	Меркулова Т. Г., ХТЕІ КНТЕУ. Перспективи використання курячого м'яса в технології продукції антистресового спрямування	223
50.	Морозова Е. В., БГТУ ім. В. Г. Шухова. Роль инвестиций в современном экономическом развитии России	227
51.	Муромский В. В., ХТЕІ КНТЕУ. Удосконалення підходу щодо формування системи управління торговельною організацією	231
52.	Никоненко К. А., ХТЕІ КНТЕУ. Управління матеріальними запасами на сучасному підприємстві	237
53.	Новикова А. Б., БГТУ ім. В. Г. Шухова. Перспективы информационных систем бухгалтерского учета в международном бизнесе	242
54.	Новіков С. В., ХТЕІ КНТЕУ. Шляхи підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства	244
55.	Новікова М. С., ХТЕІ КНТЕУ. Оцінка ефективності діяльності підприємства на основі системи збалансованих показників	250
56.	Острогляд О. М., ХТЕІ КНТЕУ. Теоретично-методологічні засади діагностики кризового стану підприємства	253
57.	Петренко К. А., БГТУ ім. В. Г. Шухова. Важнейшие изменения в федеральном законе «О несостоятельности (банкротстве)» № 127-ФЗ за период с 2002 по 2012 годы	260
58.	Пивко И. С., БГТУ ім. В. Г. Шухова. Использование автоматизированной системы оценки инвестиционной привлекательности инновационного проекта	264
59.	Пиддубная А. Н., БГТУ ім. В. Г. Шухова. Развитие совершенной системы управления предприятием	267
60.	Пижов В. О., ХТЕІ КНТЕУ. Оптимізація використання фінансових ресурсів	270
61.	Пономаренко І. С., ХТЕІ КНТЕУ. Разработка классификации методов подбора персонала и их использование на торговом предприятии	276
62.	Попова М. А., БГТУ ім. В. Г. Шухова. Бухгалтерский риск как комплексный учетный объект	282
63.	Прокопчук М. А., ХТЕІ КНТЕУ. Складові процесу продажу товарів	285
64.	Процко Т. Л., БГТУ ім. В. Г. Шухова. Механизм управления формирования расходов заготовительной организации	290
65.	Пушкова М. С., БГТУ ім. В. Г. Шухова. Анализ требований кредиторов как основное направление анализа результатов конкурсного производства	296
66.	Решетников В. М., ХТЕІ КНТЕУ. Формування корпоративної культури на вітчизняних торговельних підприємствах в умовах ринкової економіки	300
67.	Руденко Є. П., ХТЕІ КНТЕУ. Методи діагностики конкурентоспроможності підприємства	305
68.	Рустамова М. Ю., ХТЕІ КНТЕУ. Використання логістичних систем в управлінні конкурентоспроможністю торговельного підприємства	309
69.	Рябовол М. В., ХТЕІ КНТЕУ. Визначення якості молочної сировини, що реалізується на ринках м. Харкова	314
70.	Рябченко М. С., БГТУ ім. В. Г. Шухова. Возникновение, становление и развитие теории инноватики	317
71.	Семенчук Г. В., ХТЕІ КНТЕУ. Методичні проблеми діагностики загрози банкрутства підприємств	321
72.	Сикал О. О., ХТЕІ КНТЕУ. Конструирование технологии изделий из жидкого теста улучшенной пищевой плотности	327
73.	Синенко К. С., ХТЕІ КНТЕУ. Влияние различных способов обработки данных опроса на точность оценки статистик функции спроса	330
74.	Скачкова Е. Л., БГТУ ім. В. Г. Шухова. Новые правила переоценки основных средств в Российской Федерации	335

75.	Суменко Е. А., БГТУ им. В. Г. Шухова. Автоматизированные системы бухгалтерского учета – залог успешной деятельности на рынке	338
76.	Сулова И. А., БГТУ им. В. Г. Шухова. Управление рентабельностью компании	343
77.	Суховий О. О., ХТЕІ КНТЕУ. Математичне моделювання зразків майонезу з різними концентраціями натуральних антиоксидантів кмину та гвоздики	346
78.	Таваралиев Х. Ф., БГТУ им. В. Г. Шухова. Роль учета и контроля в системе управления	354
79.	Тарасенко В. О., ХТЕІ КНТЕУ. Передумови конструювання технології виробів із січеного м'яса, збагачених харчовими волокнами	358
80.	Телятник Н. В., ХТЕІ КНТЕУ. Інноваційні підходи щодо управління формуванням грошових потоків	362
81.	Уварова А. В., БГТУ им. В. Г. Шухова. Основные проблемы теории и практики управления предприятием в современных условиях	368
82.	Хмелева И. Ю., БГТУ им. В. Г. Шухова. Инвестиции в развитии предприятия	376
83.	Щур В. С., ХТЕІ КНТЕУ. Синергетична функція організаційної культури торговельних підприємств	380
84.	Юдина И. А., БГТУ им. В. Г. Шухова. Политика модернизации: основные приоритеты	384
85.	Юраков Н. С., БГТУ им. В. Г. Шухова. Особенности страхования имущества энергопредприятий	388
86.	Юртаева Е. И., БГТУ им. В. Г. Шухова. Студенческая наука как фактор развития инновационной экономики Украины	391

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ
СИСТЕМ У ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ УМОВАХ : НАУКОВІ ЗДОБУТКИ
МОЛОДІ**

**Збірник статей доповідей всеукраїнської науково-практичної інтернет-
конференції**

Відповідальний за випуск – Н. Ю. Олійник

Формат 60×84/16. Умов. друк. арк. 17,8. Гарнітура «Times New Roman».
Підписано до друку 20.03.2013. Папір офсетний.
Наклад 150 прим. Зам. ХТЕІ КНТЕУ.